

T. C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B100TSH0110002-104-02-01 /1042

Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

12.01.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 25.07.2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7906 sayılı yazıları.

Zonguldak Milletvekili Sayın Ali İhsan KÖKTÜRK tarafından verilen kene ile mücadeleyle ve Karabük'teki Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi vakalarına ilişkin 7/4485 Esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Bakan

EKLER:

EK-1 Önerge Cevabı (2 tk., 12 sf.)

Zonguldak Milletvekili Ali İhsan KÖKTÜRK'ün kene ile mücadeleye ve Karabük'te ki Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi vakalarına ilişkin 7/4485 Esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır:

SORULAR:

“Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi” hastalığı kene ısırması sonucu ortaya çıkan bir hastalıktır. Bu hastalık sonucu geçen yıl Türkiye genelinde 27 yurttaşımızın yaşamını yitirdiği ifade edilmektedir.

Son günlerde bu konuda ülkemizdeki gelişmeler üzüntü ile izlenmektedir. Karabük ilimizde de kene ısırması sonucu ölümlü olaylar görülmüş, gerek bu ölümler, gerekse basında çıkan haberler sonucu yurttaşlarımız çaresizlik, korku, panik ve siyasal iktidardan çözüm beklentisi içerisine girmişlerdir.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye genelinde keneden kurtulma, hastalığa karşı koyabilmek için nasıl bir çalışma yapılmaktadır?
- 2- Yurttaşların endişelerini gidermek, kene ve Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi hakkında halkı bilgilendirmek amacıyla ne gibi çalışma yapılmaktadır?
- 3- Kenelerin son yıllarda kümes hayvancılığının yok edilmesiyle sonucu arttığı konusunda haberler basında yer almaktadır. Bu haberler doğru mudur?
- 4- Bu ciddi soruna çözüm çabası içerisine girilmesi gerekirken, tam tersine bir anlayışla , Bakanlığınızca, basına sansür getirilmesine yönelik yapılan açıklamalar ve mevcut hayati sorunu gizlemeye yönelik çabalar doğru bir anlayışı yansıtmakta mıdır?
- 5- Karabük ili genelinde Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi ile ilgili şimdiye kadar kaç kişi hastanelere tedavi için başvurmuştur?
- 6- Karabük ili genelinde Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi hastalığından bugüne kadar kaç kişi yaşamını yitirmiştir?
- 7- Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi hastalığı ile ilgili Karabük'ten Ankara'ya kaç hasta sevk edilmiştir ve sevk olanlardan kaç kişi yaşamını yitirmiştir?
- 8- Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi hastalığı ile ilgili Karabük İlinde şu ana kadar ne gibi önlemler alınmıştır?

CEVAPLAR:

Cevap 1, 2- Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi hastalığında kişisel korunma önlemlerinin alınması büyük önem taşıdığından halkımızın Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi hastalığı ve bu hastalıktan korunma yollarına ilişkin bilgilendirilmesi ve bilinç düzeylerinin artırılması amacıyla geçtiğimiz yıllarda yapılan halk eğitim çalışmalarına bu yıl da devam edilmiştir.

Zonguldak Milletvekili Ali İhsan KÖKTÜRK'ün kene ile mücadeleye ve Karabük'te ki Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi vakalarına ilişkin 7/4485 Esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır (Sayfa 2):

Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi hastalığıyla mücadelede en önemli basamaklardan birisi kene insan temasının en aza indirilmesidir. Bunun için de kişisel korunma önlemlerinin alınması ve bu konularda toplumun bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması gerekmektedir.

Bu amaç için, Hastalıkla ilgili el broşürü ve afişler gibi eğitim materyalleri hazırlanarak dağıtımları sağlanmıştır. Hazırlanan afiş ve broşürlerde;

- Hastalığın bulaşma yolları,
- Belirtileri,
- Hastalığın kuluçka süresi,
- Korunma yolları,
- Ülkemizdeki riskli bölgelere ilişkin bilgiler yer almaktadır.
- Özellikle kırsal kesimde yaşayan vatandaşlarımız için almaları gereken tedbirleri belirtilmektedir.

2009 yılında 650.000 adet el broşürü ve 300.000 adet afiş bastırılarak özellikle hastalığın yoğun olduğu iller başta olmak üzere 81 ilimize dağıtılmıştır.

Ülke genelinde toplumun bilinçlendirilmesi amacıyla, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı başta olmak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum örgütleriyle iş birliği içerisinde eğitim çalışmaları sürdürülmektedir. Ayrıca, hastalıkla ilgili kısa TV filmi hazırlanmış ve basın yayın kuruluşlarına gönderilmiş olup konuya ilişkin yeni TV filmlerinin hazırlıkları da devam etmektedir.

Bunların yanı sıra, hastalığın yoğun olarak görüldüğü yerlerde de hane ziyareti şeklinde yüz yüze görüşmelerle halkın bilgilendirmesi sağlık personelimizce yapılmaktadır. Hastalıkla ilgili bilgilere internet kullanan vatandaşlarımızın kolay ulaşabilmesi için www.kirim-kongo@saglik.gov.tr uzantılı bir web sitesi hazırlanmış ve site yayımına devam etmektedir. Bu sitede halka ve sağlık çalışanlarına yönelik hastalık hakkında bilgiler, broşür, afiş örnekleri, keneler ve vücuda tutunmuş kenelerin çıkartılma yöntemlerine ilişkin film, hastalığın tedavisi ve korunma yöntemleri ile yapılan ve yapılması gerekenlerle ilgili bilgi dokümanları yer almaktadır.

Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi ile ilgili olarak hazırlanan TV programlarına Bakanlığım yetkilileri tarafından katılım sağlanarak hastalık, bulaşma yolları, korunma yolları, tedavi ve mevcut durumla ilgili bilgiler aktarılmaktadır. Ayrıca, hastalıkla ilgili güncel basın açıklamaları ile de sürekli olarak vatandaşlarımız bilgilendirilmektedir.

Yine kişisel korunma önlemlerinden birisi olan giysilere sıkılarak kullanılabilen % 0,5 permethrin etken maddesi ihtiva eden uzun etkili kene kovucu/öldürücü ilaçların ülkemizde üretilmesi ve ruhsatlandırılması sağlanmış olup piyasada bulunmaktadır. Bu ilaçlardan Bakanlığımca alım yapılarak hastalığı yoğun olarak görüldüğü illerde, hane ziyareti şeklindeki eğitimlerde birer tane bırakılarak hem hastalık hakkında hem de bu ilacın kullanımına ilişkin bilgiler vatandaşımıza aktarılmaktadır.

Zonguldak Milletvekili Ali İhsan KÖKTÜRK'ün kene ile mücadeleye ve Karabük'te ki Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi vakalarına ilişkin 7/4485 Esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır (Sayfa 3):

Hastalıkla ilgili yapılanları yerinde incelemek ve değerlendirmelerde bulunmak üzere Genel Müdürüm ve ilgili diğer Bakanlığım yetkilileri bölge ziyaretlerinde bulunmakta ve yapılan çalışmalara aktif olarak katılım sağlanmaktadır.

Ayrıca, Tarım ve Köyişleri Bakanlığımızca hastalığın görüldüğü riskli bölgelerde çiftlik hayvanlarında kene mücadele çalışmaları aktif bir şekilde yürütülmektedir.

Bunun yanı sıra başta Tarım ve Köyişleri Bakanlığımız olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarla sıkı bir işbirliği içerisinde çalışmalar sürdürülmekle birlikte hastalık hakkında çeşitli bilimsel çalışmalar yürütülmüş ve bir kısmına da halen devam edilmektedir.

Cevap 3- Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi ülkemizde 2002 yılında farkına varılan ve 2003 yılında tanısı kesinleştirilen bir enfeksiyon hastalığıdır. Hastalık genellikle kene tutunması veya keneye korunmasız temas sonucu bulaşmaktadır. Hastalığın bulaşmasından sorumlu kene türü ise *Hyalomma marginatum marginatum*'dur. Bilimsel yayınlara bakıldığında söz konusu kene türünün yaşam alanları ile tavukların yaşadıkları alanların bir biriyle örtüşmediği görülmektedir. Bu kene türü genellikle ormanlık alanlarda ve orman içi tarım arazilerinde bulunmaktadır. Tavukların bu alanlarda bulunmaları ve bu kene türünü yiyerek popülasyonu kontrol altına alması mümkün değildir.

Bilimsel Danışma Kurulu'ndan alınan görüşler doğrultusunda kuş gribi sebebiyle kanatlı itlafları hastalığın görüldüğü sınırlı bölgelerde yapılmış, ülke genelinde topluca yapılan bir uygulama da olmamıştır. Yapılan uygulamalar da, dünyada kabul görmüş ve hastalığın kontrol altına alınması için gerekli olan standart uygulamalardır. Kaldı ki bahsedilen iddialar gerçek olsaydı ülkemizde ilk kuş gribi insan vakasının görüldüğü ve itlaf işlemlerinin yoğun olarak yapıldığı Ağrı ilimizde çok sayıda KKKA vakalarının görülmesi gerekirken bugüne kadar söz konusu ilden hiçbir vaka çıkmamıştır.

Cevap 4- KKKA ile ilgili çalışmalarımız ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde sürdürülmekte, hastalığın tedavisi ve korunmayla ilgili araştırma ve geliştirme çalışmalarıyla hastalıkla ilgili bilimsel çalışmalar yürütülen diğer faaliyetlerle birlikte devam edilmektedir.

Ayrıca Bakanlığım KKKA ile ilgili olarak kamuoyunu hastalık, korunma yolları gibi konuların yanı sıra gelişmeler konusunda sürekli olarak bilgilendirmektedir.

Cevap 5- Karabük'te 2009 yılında kene tutunması/yapışması sebebiyle 3854 kişi sağlık kuruluşlarımıza başvurmuş ve bu başvurulardan 175'i KKKA şüphesiyle takip edilmiştir. Takip edilen bu olgulardan 122'sinin laboratuvar testleriyle KKKA olduğu kesinleşmiştir.

Cevap 6- Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi hastalığı sebebiyle Karabük'ten, 2002-2009 yıllarında toplam 16 vatandaşımız vefat etmiştir.

Cevap 7- Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi hastalığı sebebiyle 2009 yılında Karabük ilimizdeki hastanelerimizden Ankara'daki hastanelerimize 25 kişi sevk edilmiştir.

Zonguldak Milletvekili Ali İhsan KÖKTÜRK'ün kene ile mücadeleye ve Karabük'te ki Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi vakalarına ilişkin 7/4485 Esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır (Sayfa 4):

Cevap 8- Kırım-Kongo Kanamalı Ateşiyle mücadelede ve korunmada toplumun bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması büyük önem taşımaktadır. Bu sebeple, hastalığa ve korunma önlemlerine ve alınması gereken kişisel korunma tedbirlerine yönelik bilgilerin aktarıldığı toplum eğitim çalışmaları hastalığın belirlenmesinden itibaren yürütülen hizmetlerdendir. Bu çalışmalarda İl Sağlık Müdürlüğümüz ile Tarım İl Müdürlüğümüz işbirliği içerisinde hastalığın yoğun olarak görüldüğü Eflani ve Eskipazar ilçeleri başta olmak üzere tüm ilçelerde öncelikle geniş kitlelere hizmet götürülen öğretmenler, imamlar, tarım ve sağlık çalışanları, muhtarlar, il genel meclis üyeleri, orman çalışanları, avcılar ve dernek üyelerine Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi hastalığı hakkında çeşitli eğitimler vermiştir.

Hastalığın yoğun olarak görüldüğü Eflani ilçemizde 33 köy hane hane ziyaret edilerek kişilere yüz yüze eğitim verilmiş, hastalığa ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan afiş ve broşürler dağıtılmıştır. Ayrıca bu eğitim sırasında kişisel korunma önlemlerinden birisi olan ve giysiler belirli şartlarda uygulanarak kullanılabilen uzun etkili kene kovucu/öldürücü ilaçların da dağıtımları yapılmıştır.

Söz konusu bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarında görüldüğü gibi İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İl Müftülüğü gibi kurumlarımızın imkanlarından da faydalanılmaktadır. Örneğin, Müftülükler kanalıyla sık sık Cuma hutbe ve vaazlarında KKKA hastalığı işlenmekte ve hastalıkla ilgili bilgiler İl Sağlık Müdürlüğümüzün yönlendirmeleri doğrultusunda aktarılmaktadır.

Bunun yanı sıra İl Sağlık Müdürlüğümüzce hastalığa yönelik hazırlanan broşür ve afiş gibi eğitim materyalleri dağıtılmakta, topluma yönelik eğitim çalışmaları aktif bir biçimde sürdürülmektedir.

Bakanlığımızın KKKA konusunda yaptığı merkezi düzeydeki açıklama ve bilgilendirmelerin yanı sıra Karabük ilimizde il düzeyinde Sağlık Müdürü ve Tarım İl Müdürü gerek yazılı gerekse görsel basın yayın organlarında bilgilendirme çalışmalarında bulunmuşlardır.

KKKA hastalığı ile mücadele çalışmalarımıza tüm gücümüzle devam ediyoruz. Bu konuda tüm Milletvekillerimize görev düşmektedir. Vatandaşlarımızın bilinçlendirilmesi konusunda milletvekillerimiz kritik bir rol taşımaktadırlar. Bakanlığımız diğer pek çok enfeksiyon hastalığı ile mücadelede gösterdiği başarıyı bu konuda da gösterecektir.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.